

Gang her i Landet, en Agitation, som jeg kan sige for saa vidt har været mageløs, som vi heldigvis ikke have haft Mage til den her i Landet. Det er jo aldeles sikkert, at inden denne Agitation begyndte — og den begyndte faktisk først, da det nuværende Ministerium kom til Magten — var der ikke Spor af Stemning oppe mod Øernes Salg. Der var ganske sikkert nogle Mænd, som jeg nærer fuldt ud Respekt for, der fra Begyndelsen have sagt, at de ikke ønskede disse Øers Afstaaelse, men den almindelige Stemning i Landet, tør jeg sige, var aldeles som Regeringens, naar den udtalte, at den mente, det var bedst, at Øerne bleve afstaaede. Denne Agitation har været saa voldsom, at vi have set Eksempler paa, at Mænd, som have siddet i et af de Ministerier, der vare ivrigst for Afstaaelsen, ere blevne omvendte, saaledes at de nu stærkt ivre mod Salget. Noget lignende er set med Hensyn til Mænd, som have siddet i den Komité, der, som jeg før sagde, var oprettet for at faa Gang i Tøjet med Hensyn til at faa Øerne solgte, at de nu ere nogle af de ivrigste til at virke imod Salget. Det er en Agitation, som i alt Fald langt fra smager mig.

Naar jeg saa endelig kommer til Afstemningen i Fjor, forekommer den mig heller ikke heldig. Det blev ytret af det ærede koungevalgte Medlem (Goos), at det var den virkelige Mening, som blev sagt den Gang, eller noget lignende, men jeg kan ikke følge ham deri. Det forekommer mig, at vi snarere mere eller mindre alle sammen ikke turde være vor virkelige Mening bekendt; vi sagde noget, men mente noget andet. Vi bleve til Slut alle sammen enige om, at Øerne skulde sælges paa Betingelse af en Afstemning ovre paa Øerne, og det, som vi vare uenige om, var kun Afstemningsmaaden. — Til Slut maa jeg sige, at det hele Tiden har været mig meget uhyggeligt, at der skulde gøres et politisk Nummer ud af en Sag, der kan medføre Vanskeligheder over for Udlandet, og det kan naturligvis hele denne Sag.

I øvrigt skal jeg ikke komme ind paa nogen kritisk Udvikling af Sagen, saa meget mindre som en saadan allerede er

givet fra den højtærede Konseilspræsidents og Udenrigsministers og flere af de andre Taleres Side. Jeg skal kun udtale mig om de egentlige faktiske Forhold og holde mig til de tørre Fakta. For nogen Tid siden saa man i en Avis, som har haft meget at bemærke om hele denne Sag, en Udtalelse om, at det var i højeste Grad forbavsende, at danske Godsejere og danske Bønder kunde være med til at sælge Dele af deres Land. Jeg kalder det nu ikke at sælge, men naar der skal være Tale om en Handel, — om man vil kaldé det saaledes —, hvad vil man saa sige om en Bonde, der har en Gaard og vil sælge den og spørger en anden: Vil Du have den Gaard, og vil Du give det og det for den, og han saa, naar den anden har sagt ja, trækker sig tilbage? Vedkommende Bonde kalder man en Mand, der ikke holder sit Ord. Aldeles det samme er Tilfældet her. I sin Tid spurgte Ministeriet Hørring ganske klart og bestemt, — og jeg tror, jeg tør sige, med næsten hele Rigsdagens Billigelse —, om den amerikanske Regering ønskede at overtage de vestindiske Øer for den og den Pris. Naar Rigsdagen saa vilde sige nej nu, forekommer det mig, at den vilde handle paa samme Maade som den Mand, der ikke holder sit Ord. Og hvis det Svar, som nu er kommet, var kommet straks under Ministeriet Hørring fra Amerika, at Amerika ønskede at overtage Øerne og vilde give den Pris derfor, som vi have forlangt, saa er der heller ingen Tvivl om, at Sagen var afgjort, og at Øerne vare solgte. Men det forekommer mig, at naar vi nu ere komne længere hen, og Svaret fra Amerika først er kommet under den nye Regering, saa burde vi efter min Mening lige saa fuldt holde vort Ord som under en tidligere Regering.

Naar de, der nu ere Modstandere af Salgstanken, skulle nævne Grunde, nævne de, efter hvad jeg har hørt, ikke andre Grunde, end at man nu kan venté, at Panamatangen blev gennemskaaren, og man taler desuden om det private Initiativ og Offerberedvillighed fra Statens Side. Det kan være; at det er Grunde, som have noget paa sig. Jeg tror nu, at de ere temmelig løse, men i alt Fald gaar det her som ved andre Lejligheder: Bagefter